

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΝΙΚΟΥ

ΣΠΟΥΔΕΣ

- **2006** Πτυχίο Μεσαιωνικής και Νεότερης Ελληνικής Φιλολογίας του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.
- **2009** Μεταπτυχιακό δίπλωμα Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Θέμα διπλωματικής εργασίας: «Πηγές και επιδράσεις του ιστορικού έργου του Δούκα».
- **2016** Διδακτορικό δίπλωμα Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.. Θέμα διδακτορικής διατριβής: «Οι “ιστορικοί λόγοι” στη βυζαντινή λογοτεχνία». Επιβλέπουσα: Σ. Κοτζάμπαση (μέλη τριμελούς επιτροπής: Β. Κατσαρός, Μ. Αυγερινού-Τζιώγα- μέλη εξεταστικής επιτροπής: Ι. Βάσσης, Α. Γκουτζιουκώστας, Ε. Καλτσογιάννη, Η. Ταξίδης).

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

- **2025 -** Επίκουρος Καθηγητής της Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας, Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

- **4-10 Ιουλίου 2009** Υπότροφος του Θερινού Πανεπιστημίου του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών του Α.Π.Θ. και του Centre d'Études Byzantines, Néohelléniques et Sud-est Européennes της École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, με θέμα: «L'Interprétation du document byzantin: Techniques et méthodes».
- **5-13 Ιουλίου 2010** Υπότροφος του Θερινού Πανεπιστημίου του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών του Α.Π.Θ. και του Centre d'Études Byzantines, Néohelléniques et Sud-est Européennes της École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, με θέμα: «Le Palais byzantin».
- **Νοέμβριος 2010** Υποτροφία έρευνας της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD) μέσω του προγράμματος συνεργασίας «Exzellenz durch Partnerschaft in Forschung und Lehre» («Αριστεία μέσω της συνεργασίας στην έρευνα και τη διδασκαλία») μεταξύ του Α.Π.Θ. και του Universität zu Köln.

- **4-12 Ιουλίου 2011** Υπότροφος του Θερινού Πανεπιστημίου του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών του Α.Π.Θ. και του Centre d'Études Byzantines, Néohelléniques et Sud-est Européennes της École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, με θέμα: «Le Monastère byzantin».
- **Οκτώβριος-Νοέμβριος 2011** Υποτροφία έρευνας της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD) μέσω του προγράμματος συνεργασίας «Exzellenz durch Partnerschaft in Forschung und Lehre» («Αριστεία μέσω της συνεργασίας στην έρευνα και τη διδασκαλία») μεταξύ του Α.Π.Θ. και του Universität zu Köln.
- **2011-2012** Υποτροφία του Κληροδοτήματος «Τσαγγάδα» του τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ/ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

- Διδασκαλία στο τμήμα Φιλολογίας του Α.Π.Θ. κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 στο πλαίσιο της πράξης: «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023» (αρ. πρωτ. πρόσκλησης 58565/ 06-06-2022. Κωδ. ΕΔΒΜ191).

Μαθήματα χειμερινού εξαμήνου 2022-2023

ΜΕΦ 278: Εισαγωγή στην Ελληνική Παλαιογραφία: Προβλήματα κριτικής και εκδόσεως κειμένων (Σεμινάριο) [Προπτυχιακό / Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό].

ΜΕΦ 279: Μεσαιωνική Φιλολογία και Πληροφορική (Σεμινάριο) [Προπτυχιακό / Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό].

Μάθημα εαρινού εξαμήνου 2022-2023

ΒΥΦ 631: Ειδικά θέματα Ελληνικής Παλαιογραφίας [Μεταπτυχιακό / Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό].

- Διδασκαλία στο τμήμα Φιλολογίας του Α.Π.Θ. κατά το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024 στο πλαίσιο της πράξης: «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» (αρ. πρωτ. πρόσκλησης 86549/26-09-2023. Κωδ. ΕΚΠΙ07).

Μαθήματα εαρινού εξαμήνου 2023-2024

ΜΕΦ 222: Μεσαιωνική Ελληνική Ποίηση και Πεζογραφία με φροντιστηριακή άσκηση [Προπτυχιακό / Υποχρεωτικό].

ΜΕΦ 275 Ειδικά Θέματα Μεσαιωνικής Ελληνικής Ποίησης Ι (Κοσμική ποίηση της μέσης βυζαντινής περιόδου) [Προπτυχιακό / Κατ' επιλογήν υποχρεωτικό].

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- **2009** Συμμετοχή στο ερευνητικό πρόγραμμα συγκέντρωσης και επεξεργασίας βιβλιογραφίας για το συμπλήρωμα του Προσωπογραφικού Λεξικού της Παλαιολόγειας εποχής (PLP) σε συνεργασία με το Institut für Byzantinistik und Neogräzistik του Πανεπιστημίου της Βιέννης και το Institut für Byzanzforschung της Αυστριακής Ακαδημίας Επιστημών. Επιστημονικώς υπεύθυνη: Σ. Κοτζάμπαση.
[\[https://old.lit.auth.gr/oldlit/plp/\]](https://old.lit.auth.gr/oldlit/plp/)
- **2011-2012** Κατάρτιση καταλόγων των μικροταινιών των χειρογράφων και παλαιτύπων του τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών του τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ.
[\[https://old.lit.auth.gr/node/4\]](https://old.lit.auth.gr/node/4)
- **2019-2021** Μέλος της ερευνητικής ομάδας της δεκαπεντάμηνης ερευνητικής πρότασης με θέμα: «Οι εκφράσεις στη λογοτεχνία της ύστερης βυζαντινής περιόδου (13ος-15ος αιώνας)», στο πλαίσιο της Πράξης: «Υποστήριξη ερευνητών με έμφαση στους νέους ερευνητές – κύκλος Β'» του προγράμματος «ΕΣΠΑ 2014-2020, Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020, “Μια ευκαιρία για όλους εμάς”». Επιστημονικός υπεύθυνος: Η. Ταξίδης.
[\[https://repository-empedu-rd.ekt.gr/empedu-rd/browse?type=author&value=Nikou%2C+Dimitrios\]](https://repository-empedu-rd.ekt.gr/empedu-rd/browse?type=author&value=Nikou%2C+Dimitrios)
- **2019-2021** Μέλος της ερευνητικής ομάδας της διετούς ερευνητικής πρότασης με θέμα: «Οι εκφράσεις στη βυζαντινή λογοτεχνία του 12ου αιώνα», στο πλαίσιο της «1ης Προκήρυξης ερευνητικών έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την ενίσχυση των μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας». Επιστημονικός υπεύθυνος: Η. Ταξίδης.
- **2020-2024** Επιστημονικός υπεύθυνος πλήρους απασχόλησης του ερευνητικού προγράμματος διάρκειας 42 μηνών με θέμα: «Ανώνυμοι βυζαντινοί γραφείς του 14ου αιώνα», στο πλαίσιο της «2ης Προκήρυξης Ερευνητικών έργων του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας για την ενίσχυση Μεταδιδακτορικών Ερευνητών/τριών».
[\[https://www.elidek.gr/wp-content/uploads/2021/05/Nikou_2hMet_GR.pdf\]](https://www.elidek.gr/wp-content/uploads/2021/05/Nikou_2hMet_GR.pdf)

- **Μονογραφίες**

1. (σε συνεργασία με τους Η. Ταξίδη και Η. Χρυσστομίδη) Οι εκφράσεις στη λογοτεχνία της παλαιολόγιας εποχής [Hellenica 99], Alessandria 2021.
2. Οι ιστορικοί λόγοι στη βυζαντινή λογοτεχνία (8ος-15ος αι.) [Βυζαντινά Κείμενα και Μελέτες 68], Θεσσαλονίκη 2025.

- **Βάση δεδομένων**

1. Anonymous Byzantine scribes of the 14th century (<https://byzantinescribes.gr>).

- **Άρθρα**

1. Το ιστορικό έργο του Δούκα: πηγές και επιδράσεις, *Βυζαντινά* 32 (2012) 101-132. [<https://ejournals.lib.auth.gr/BYZANTINA/article/view/2469>]
2. Encomium to the Monastic Life: An Unedited Poem of Alexios Makrembolites, *Parekbolai* 6 (2016) 43-55. [<https://doi.org/10.26262/par.v6i0.5087>]
3. Ένα ανώνυμο florilegium περί εκπορεύσεως του αγίου Πνεύματος, *Ελληνικά* 67 (2017) 23-52. [https://ems.gr/hm/wp-content/uploads/2020/09/Ellinika_67.pdf]
4. Εγκώμιο στον άγιο Καλλίνικο (BHG 286z), *Βυζαντινά* 36 (2018) 297-326.
5. A Kanon on Saint Nicholas by John Staurakios, *Parekbolai* 9 (2019) 183-200. [<https://doi.org/10.26262/par.v9i0.7542>]
6. (σε συνεργασία με τους Η. Ταξίδη και Η. Χρυσστομίδη) Οι «Εκφράσεις» στη λογοτεχνία της ύστερης βυζαντινής περιόδου (13ος-15ος αι.), *Βυζαντινά* 37 (2019-2020) 193-212.
7. (σε συνεργασία με τους Η. Ταξίδη και Η. Χρυσστομίδη) Some remarks on the structure of John Eugenikos' *Ekphraseis* of cities and places, *Parekbolai* 11 (2021) 81-90. [<https://doi.org/10.26262/par.v11i0.8198>]
8. Η Πανοπλία δογματική του Ευθυμίου Ζιγαβηνού στον κώδικα Parisinus gr. 1310, *Βυζαντινά Σύμμεικτα* 34 (2024) 71-90. [<https://doi.org/10.12681/byzsym.35822>]

9. Three unpublished letters from the codex Neapolitanus II.D.25, *Medioevo Greco* 24 (2024) 307-316.
10. A Compilation of Excerpts from John Xiphilinus' *Epitome* of Cassius Dio, *Greek, Roman and Byzantine Studies* 64.3 (2024) 509-527.
[\[https://grbs.library.duke.edu/index.php/grbs/article/view/17012/7577\]](https://grbs.library.duke.edu/index.php/grbs/article/view/17012/7577)
11. Η Μετάφρασις του Ακαθίστου Ύμνου του Μανουήλ Φιλή, *Parekbolai* 14 (2024) 181-215.
[\[https://doi.org/10.26262/par.v14i0.10178\]](https://doi.org/10.26262/par.v14i0.10178)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΕ ΗΜΕΡΙΔΕΣ-ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Ιστορικοί λόγοι στη βυζαντινή λογοτεχνία. Εισαγωγική προσέγγιση, στην: *Ημερίδα μεταπτυχιακών φοιτητών κατεύθυνσης Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας Α.Π.Θ., 15 Ιουνίου 2014.*
2. (σε συνεργασία με τον Η. Χρυσστομίδη) Οι εκφράσεις στη λογοτεχνία της παλαιολόγειας εποχής, στο: *Colloquium του προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Βυζαντινής Φιλολογίας Α.Π.Θ., Τρίτη 17 Δεκεμβρίου 2019.*
3. Ένθετες εκφράσεις στην ιστοριογραφία της ύστερης βυζαντινής περιόδου, στο: *“Speaking images: The Byzantine Ekphrasis”*. Webinar of Postgraduate Program for Byzantine Philology, Aristotle University of Thessaloniki in collaboration with Department of Medieval Philology, Centre for Byzantine Research, and Parekbolai. *An Electronical Journal for Byzantine Literature*, 11 December 2020.
[\[https://old.lit.auth.gr/sites/default/files/newsattach/speaking_images.pdf\]](https://old.lit.auth.gr/sites/default/files/newsattach/speaking_images.pdf)
4. Ανώνυμοι βυζαντινοί γραφείς του 14ου αι., στο: «Γραφείς και χειρόγραφα στον 13ο-14ο αι.». *Colloquium του Εργαστηρίου Παλαιογραφίας και Κωδικολογίας στη μνήμη του καθηγητή Ευδ. Θ. Τσολάκη*. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Φιλολογίας, Τομέας Μεσαιωνικών Ελληνικών Σπουδών, Παρασκευή 25 Φεβρουαρίου 2022.
[\[https://old.lit.auth.gr/sites/default/files/newsattach/colloquium_program2022.pdf\]](https://old.lit.auth.gr/sites/default/files/newsattach/colloquium_program2022.pdf)
5. (σε συνεργασία με τους Η. Ταξίδη και Η. Χρυσστομίδη) *The Ekphraseis in the Literature of the Late Byzantine Period (13th–15th Centuries)*, στο: *24th International Congress of Byzantine Studies, “Byzantium – Bridge Between Worlds”, Venice and Padua, 22-27 August 2022* (Thematic Sessions and Free Communications, Monday, 22nd August, 17:00).
[\[https://byzcongress2022.org/wp-content/uploads/2022/08/ICBS22_Final-Programme_19_08_2022.pdf\]](https://byzcongress2022.org/wp-content/uploads/2022/08/ICBS22_Final-Programme_19_08_2022.pdf)

6. Η μετάφρασις του Ακαθίστου ύμνου του Μανουήλ Φιλή, στο: «Μανουήλ Φιλή: Για μια νέα κριτική έκδοση». Ημερίδα του Εργαστηρίου Παλαιογραφίας και Κωδικολογίας και του ΠΜΣ Βυζαντινής Φιλολογίας Α.Π.Θ., Παρασκευή 3 Φεβρουαρίου 2023.

[https://old.lit.auth.gr/sites/default/files/newsattach/imerida_3.2.2023.pdf]

7. Βάση δεδομένων ανωνύμων βυζαντινών γραφών του 14ου αι., στη: Δ΄-[ΙΑ΄] Συνάντηση Ελλήνων Βυζαντινολόγων, Κομοτηνή 27-30 Σεπτεμβρίου 2023 (Σάββατο 30 Σεπτεμβρίου 2023, 10:40).

[<https://byzantinestudies.gr/synantiseis/>]

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

- **Αγγλικά:**
 - Proficiency (CEFR C2)
- **Γερμανικά, Ιταλικά:**
 - Καλή γνώση
- **Βουλγαρικά, Ρωσικά:**
 - Καλή γνώση (ενεργός φοιτητής του τμήματος Βαλκανικών, Σλαβικών & Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη)

ΓΝΩΣΕΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

- **ECDL PROFILE CERTIFICATE**
 - MS Word 2019, MS Excel 2019, MS Int. Exp 11 & Outlook 2019

ΛΟΙΠΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Βυζαντινών Σπουδών.
- Αναπληρωματικό μέλος του εφορευτικού συμβουλίου της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Φλώρινας «Βασιλικής Πιτόσκα».